

СХВАЛЕНО:
Рішення педагогічної ради
протокол № 4 від 28.08.2025р

ЗАТВЕРДЖЕНО:
директор ЦРД «Хортицький»ЗМР
« ____ » _____ 2025р.
_____ Наталія ГУДКО

**Освітня програма
закладу дошкільної освіти
(центр розвитку дитини) "Хортицький"
Запорізької міської ради
на 2025-2026 навчальний рік**

Зміст

Вступ	3
Розділ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме заклад дошкільної освіти у 2024-2025 н.р.....	4
Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти.....	6
Розділ 3. Інформаційна довідка про дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) «Хортицький» Запорізької міської ради.....	7
3.1. Кадрове забезпечення.....	11
3.2. Середовище ЗДО.....	12
3.3. Інклюзивне середовище	13
Розділ 4. Портрет випускника.....	15
4.1. Показники компетентності	15
4.2. Наступність ЗДО та ЗЗСО	17
Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЦРД “Хортицький” ЗМР у 2024-2025 навчальному році.....	18
5.1. Освітні завдання	18
5.2. Форма організації освітнього процесу	19
5.3. Дистанційна форма навчання	24
5.4. Освітня робота з дітьми з ООП	26
5.5. Робота з батьками	28
Розділ 6. Система внутрішнього забезпечення якості освіти.....	30
Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.....	3

Вступ

Освітня програма є головним документом, що визначає пріоритети, зміст, структуру, принципи організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Вона слугує основою для планування, реалізації та оцінювання освітньої діяльності, спрямованої на всебічний розвиток, виховання й соціалізацію дітей дошкільного віку.

Діяльність закладу дошкільної освіти (центр розвитку дитини) “Хортицький” Запорізької міської ради (далі – ЦРД “Хортицький” ЗМР) у 2025–2026 регулюватиметься новими нормами Закону України "Про дошкільну освіту", спрямована на реалізацію основної мети дошкільної освіти - виховання зрілої особистості, з сформованим світоглядом, прагненням до успіху, впевненістю у собі, почуттям власної гідності, емоційною сприйнятливістю та вольовими рисами характеру.

В умовах сьогодення, коли суспільство стикається з викликами війни, інформаційної небезпеки та потреби у збереженні національної ідентичності, одним із ключових напрямів діяльності ЦРД “Хортицький” ЗМР визначено **формування соціально-громадянської компетентності** у дітей дошкільного віку. Це означає виховання у дитини моральних норм, соціальних навичок, усвідомлення себе як частини спільноти, сім'ї, народу, нації. Особлива увага приділяється вихованню любові до України, шанобливому ставленню до традицій, символів, мови, а також розвитку патріотичних почуттів, що є основою формування громадянської свідомості.

У цьому контексті важливо забезпечити партнерську взаємодію педагогів і батьків, яка сприятиме зміцненню зв'язків між родиною та закладом освіти, підвищенню ефективності освітньої діяльності, створенню умов для формування у дітей цілісного, позитивного образу себе як громадянина України.

Освітня програма ЦРД “Хортицький” ЗМР на 2025–2026 навчальний рік укладена відповідно до: Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту»; Базового компонента дошкільної освіти (редакція 2021 року) як державного стандарту; Статуту закладу дошкільної освіти; наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 № 446 «Про гранично допустиме навчальне навантаження на дитину в ЗДО»; Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (стаття 15, пункт 44); Закону України від 14.06.2022 № 03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»; листів, рекомендацій та інструктивно-методичних матеріалів Міністерства освіти і науки України.

Освітня програма виступає стратегічним орієнтиром для педагогічного колективу закладу дошкільної освіти у визначенні пріоритетних напрямів освітньої, методичної, корекційно-розвиткової та виховної діяльності. Вона є основою для організації цілісного педагогічного процесу, що включає планування індивідуальної освітньої траєкторії кожної дитини з урахуванням її вікових, інтелектуальних, емоційно-соціальних та особистісних особливостей.

Програма містить цілісну систему освітніх компонентів, які перебувають у тісному взаємозв'язку та забезпечують поступове формування у дітей ключових компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти (редакція 2021 року). Такий підхід гарантує послідовність, наступність та узгодженість у розвитку кожної дитини відповідно до сучасних освітніх викликів, забезпечує індивідуалізацію та диференціацію освітнього процесу.

Програма сприяє створенню безпечного, інклюзивного, стимулювального освітнього середовища, у якому кожна дитина має змогу реалізувати свій потенціал, сформувані базові життєві компетентності, здобути позитивний досвід соціальної взаємодії та підготуватися до успішного навчання у Новій українській школі.

Зокрема, освітня програма закладу дошкільної освіти визначає ключові параметри організації освітнього процесу, зокрема:

- загальний обсяг навчального навантаження для дітей різних вікових груп відповідно до санітарно-гігієнічних вимог;

- очікувані результати освітньої діяльності, що передбачають формування ключових та базових життєвих компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти;

- перелік освітніх напрямів (сфер розвитку), їх змістове наповнення, тривалість, методичне наповнення та логіку взаємозв'язків;

- логічну послідовність реалізації змісту освітніх напрямів із урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей;

- сучасні форми організації освітнього процесу, зокрема заняття різних типів, ігрову діяльність, проєктну та дослідницьку роботу, інтегроване навчання, індивідуальні та групові форми взаємодії, а також змішані (очно-дистанційні) підходи — за потреби;

- основні підходи до внутрішньої системи забезпечення якості освіти, включаючи моніторинг розвитку дітей, педагогічну діагностику, самооцінювання педагогів, оцінку ефективності освітнього середовища.

Зміст освітньої програми спрямований на:

- формування життєво необхідних компетентностей дитини як основи подальшого успішного навчання та соціалізації;

- розвиток самостійності у пізнавальній діяльності, критичного мислення, здатності до аналізу, узагальнення, висування власних ідей і пошуку нестандартних рішень;

- виховання ціннісного ставлення до природи та навколишнього середовища, екологічної свідомості, розвиток природо-доцільного мислення й дій;

- формування емоційно-ціннісного ставлення до світу, культури, праці та взаємин з людьми, розвитку емпатії, моральних якостей, здатності до співпереживання;

- створення умов для самовираження, креативності та творчої активності дітей, реалізації індивідуального потенціалу;

формування навичок ефективної комунікації та співпраці, вміння діяти в команді, розв'язувати конфлікти мирним шляхом;

підготовку дітей до наступного етапу освіти — навчання у Новій українській школі, з урахуванням принципів наступності та логічного продовження освітнього маршруту.

Таким чином, реалізація освітньої програми забезпечує якісну, сучасну, інклюзивну дошкільну освіту, що сприяє всебічному розвитку кожної дитини, зміцненню її фізичного, психічного та емоційного здоров'я, формуванню особистості, здатної адаптуватися до змін та відповідати викликам сьогодення.

Розділ 1.

Проблема та завдання, над яким працюватиме заклад дошкільної освіти у 2025-2026 н.р.

У 2025–2026 навчальному році заклад дошкільної освіти організовує освітній процес відповідно до статті 23 Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (редакція 2021 року), Статуту закладу, із дотриманням вимог наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 № 446 «Про гранично допустиме навчальне навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах» та інших нормативно-правових документів у сфері освіти.

Пріоритетним напрямом діяльності закладу є:

– створення безпечного, розвивального життєвого простору, сприятливого для гармонійного і всебічного розвитку дітей, формування у них життєвих компетентностей, відповідно до пункту 1 частини першої статті 6 Закону України «Про освіту»;

– осучаснення змісту та гуманізація педагогічного процесу, впровадження інноваційних організаційних форм та методів освітньої діяльності відповідно до Концепції розвитку дошкільної освіти в Україні (схваленої колегією МОН від 01.12.2021 протокол № 8/2);

– запровадження сучасних педагогічних технологій, інноваційних освітніх ідей і методик, що відповідають вимогам Базового компоненту дошкільної освіти (2021), сприяють розвитку пізнавальних інтересів, творчих здібностей і активної позиції дитини у різних видах діяльності.

Завдання на 2025 – 2026 навчальний рік

1. Сприяти налагодженню ефективної соціальної взаємодії між учасниками освітнього процесу та дітьми з особливими освітніми потребами, забезпечуючи адаптивно-освітній простір і психологічно комфортне середовище в закладі дошкільної освіти.

2. Активізувати ініціативність педагогів щодо інтеграції малих форм усної народної творчості в освітній процес як інструменту національно-патріотичного виховання дошкільників; формувати у дітей національну ідентичність як фундамент справжнього патріотизму.

3. Сприяти розвитку творчих здібностей дітей у процесі самостійної гри через використання предметів-замінників і переосмислення функціонального призначення знайомих об'єктів.

Шляхи реалізації завдань:

- Використання інноваційних технологій;
- Взаємодія з батьками;
- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця;
- Здійснення моніторингу якості надання освітніх послуг.

На літній період 2026 р.

Мета: оздоровлення дитячого організму та забезпечення позитивного емоційного стану дітей в літній період зусиллями працівників закладу і батьків вихованців

Завдання:

1. Створити необхідні умови для забезпечення оптимального рухового режиму, загартування та зміцнення здоров'я дітей влітку, використовуючи сучасні методи оздоровчо – розвивального напрямку та різноманітну дитячу діяльність.

2. Спрямувати роботу педагогічного колективу та родини на оздоровлення дитячого організму на природі шляхом комплексного загартування, музичних і фізкультурних розваг, дозвілля; задовольняти природню рухову активність дітей.

3. Продовжувати розвивати у дітей дошкільного віку пізнавальну активність за допомогою дидактичних та настільно - друкованих ігор на розвиток логічного мислення.

Шляхи реалізації завдань:

-оптимізації рухового режиму;

-розширення та поповнення розвивального середовища ЗДО відповідно до вимог безпеки;

-використання ігор з піском та водою;

-самостійна ігрова та художня діяльність дітей;

-просвіта батьків з питань оздоровлення і розвитку дітей.

Розділ 2.

Права та обов'язки здобувачів дошкільної освіти

Освіта є основою всебічного розвитку особистості, фундаментом її інтелектуального, духовного, морального, фізичного та культурного зростання, формування громадянської позиції, забезпечення її соціальної адаптації, самореалізації та активної участі в житті суспільства. Вона відіграє провідну роль у збереженні й примноженні національних цінностей, розбудові демократичної держави та європейського поступу України.

Метою освіти є гармонійний розвиток кожної людини як особистості, розкриття її індивідуальних здібностей і талантів, формування ключових компетентностей, життєвих навичок, моральних якостей та ціннісних орієнтирів, необхідних для успішної інтеграції у суспільство й активної участі в його розвитку.

Здобувачі дошкільної освіти мають право на:

- якісну, доступну та безоплатну дошкільну освіту у межах державних стандартів;

- всебічний розвиток особистості відповідно до вікових та індивідуальних особливостей;

- реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вільний вибір видів і форм діяльності, темпу розвитку, участі в різних видах активності;

- безпечні, здоров'язбережувальні та комфортні умови перебування в закладі дошкільної освіти;

- захист честі, гідності, життя та здоров'я під час перебування у закладі, свободу від дискримінації, фізичного або психологічного насильства, приниження, експлуатації;

- справедливе та неупереджене оцінювання індивідуальних досягнень і позитивне підкріплення розвитку;

- визнання успіхів і досягнень, заохочення індивідуальних зусиль;

- повагу до особистості, її інтересів, поглядів, права на емоційне самовираження;

- участь у житті закладу освіти, у формах, що відповідають віковим можливостям (через дитяче самоврядування, залучення до прийняття рішень, що стосуються дітей

Здобувачі дошкільної освіти зобов'язані:

- дотримуватися встановленого розпорядку дня, правил поведінки, поважати режимні моменти та освітній простір;

- виконувати посильні завдання освітньої програми відповідно до індивідуального темпу розвитку;

- поважати інших учасників освітнього процесу, дотримуватися норм доброзичливого та ненасильницького спілкування;

бережливо ставитися до майна закладу, природи та навколишнього середовища;

виявляти відповідальність за власне здоров'я, дотримуватися правил безпечної поведінки.

Особливі положення:

Залучення дітей до будь-яких видів діяльності, які не мають безпосереднього зв'язку з реалізацією освітньої програми, є недопустимим, окрім випадків, що чітко визначені законодавством України або рішенням Кабінету Міністрів України.

Права та обов'язки здобувачів освіти реалізуються з урахуванням їхнього віку, рівня розвитку, індивідуальних потреб та психоемоційного стану, а також в межах партнерської взаємодії між педагогами, батьками (законними представниками) та іншими учасниками освітнього процесу.

Розділ 3.

Інформаційна довідка про дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) «Хортицький» Запорізької міської ради

Юридична адреса: 69114, Запорізька обл., місто Запоріжжя, Хортицький район, просп. Інженера Преображенського, будинок 31 А. телефон 226-04-94. Заклад дошкільної освіти (центр розвитку дитини) «Хортицький» Запорізької міської ради (далі - ЦРД “Хортицький” ЗМР) - комунальний заклад, діє згідно статуту, затвердженого рішенням Запорізької міської ради від 13.09.2022р.№ 396 "Про затвердження статутів дошкільних навчальних закладів, розміщених у Хортицькому районі, у новій редакції". який забезпечує догляд за дітьми від 1 року до 6 (7) років, їх розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти.

Структура ЦРД “Хортицького” ЗМР визначається концепцією, особистісно-орієнтованого виховання, дотриманням принципів наступності, системності, диференціації та індивідуалізації освітнього процесу, забезпечує відповідність мети навчання, виховання і розвитку у кожному віковому періоді психологічним, фізіологічним та віковим особливостям, вихованців.

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня. ЦРД “Хортицький” ЗМР працює за п'ятиденним робочим тижнем (вихідні дні – субота, неділя).

Проектна кількість місць- 150. Фактична комплектація дітей у 2025-2026 н.р. – 169 вихованців.

Фактично функціонують 9 груп загального розвитку.

З них :

- 1 групи - раннього віку від 2 років до 3 років
- 1 групи - молодшого дошкільного віку від 3 років до 4 років, з інклюзивною формою навчання.
- 2 групи - середнього дошкільного віку від 4 років до 5 років, з них 2 група - з інклюзивною формою навчання.
- 3 групи - старшого дошкільного віку від 5 років до 6 (7) років з 2 групи інклюзивною формою навчання.
- 1 група - короткотривалого перебування від 3 років до 5 років
- 1 група - короткотривалого перебування від 4 років до 6 (7)років

№ з/п	Вікова група	Кількість дітей	Режим роботи	Тривалість перебування
1	Група раннього віку № 1 "Іграшки"	16	07:00-17.30	10.5 годин
2	інклюзивна група молодшого дошкільного віку № 2 "Капітошка"	23	07:00-17.30	10,5 годин
3	інклюзивна група середнього дошкільного віку № 3 "Зірочка"	22	07:00-17.30	10,5 годин
4	інклюзивна група середнього дошкільного віку №4 "Перлинка".	22	07:00-17.30	10,5 годин
5	інклюзивна група старшого дошкільного віку № 5 "Сонечко"	22	07:00-17.30	10,5 годин
6	група старшого дошкільного віку № 6 "Бджілка"	23	7:30-18:00	10,5 годин
7	інклюзивна група старшого дошкільного віку № 7 "Яблунька"	23	07:00-17.30	10,5 .годин
8	група старшого дошкільного віку короткотривалого перебування № 9 "Гномики"	10	8.30-12:30	4 години
9	група старшого дошкільного віку короткотривалого перебування № 9 "Веселка"	10	8.30-12:30	4 години
	Всього дітей:	169 дітей		

Відповідно до Конституції України, законів України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" та "Про освіту" у ЦРД "Хортицький" ЗМР мовою дошкільної освіти є державна мова, українська.

Комфортним перебуванням дітей в закладі дошкільної освіти опікуються 24 педагоги: директор, вихователь – методист, музичний керівник, практичний психолог, соціальний педагог, керівник гуртка, 18 вихователів.

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти у 2025-2026 навчальному році буде організована відповідно до:

Закону України «Про освіту»;

оновленого Закону України «Про дошкільну освіту» (редакція 2024 року);

Базового компоненту дошкільної освіти (редакція 2021 року);

Санітарного регламенту для закладів дошкільної освіти;

Постанов Кабінету Міністрів України, наказів та рекомендацій МОН України;

Освітньої програми «Впевнений старт», адаптованої до особливостей діяльності закладу;

індивідуальних особливостей, потреб і можливостей дітей та сімей, а також безпекової ситуації в регіоні.

З огляду на сучасні виклики, пов'язані з воєнним станом та забезпеченням безпеки учасників освітнього процесу, у 2025–2026 навчальному році передбачено впровадження змішаної форми організації освітньої діяльності. Це поєднання очної (у безпечному середовищі) та дистанційної (асинхронної чи синхронної) взаємодії з дітьми та їхніми батьками (законними представниками), що дозволяє зберігати цілісність і наступність освітнього процесу навіть за умов обмеженого фізичного доступу до закладу.

Змішана форма передбачає:

проведення частини занять, інтегрованих занять, ігрових активностей, консультацій та освітніх подій у дистанційному форматі (з використанням цифрових технологій, відеоінструкцій, онлайн-зв'язку, інтерактивних матеріалів);

організацію очної взаємодії з дітьми в закладі при наявності безпечних умов;

підтримку партнерства з батьками як повноцінними учасниками освітнього процесу;

індивідуалізацію підходів до кожної дитини, з урахуванням її можливостей, освітніх потреб та емоційного стану.

Такий формат сприятиме безперервності дошкільної освіти, збереженню цінностей гуманної педагогіки та досягненню цілей освітньої програми, забезпечуючи адаптивність до сучасних умов.

У 2025–2026 навчальному році освітня діяльність у Центрі розвитку дитини «Хортицький» Запорізької міської ради може бути організована у змішаному форматі, що обумовлено потребою забезпечення безпеки учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану, а також із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

-Змішаний формат поєднує очну (традиційну) та дистанційну форми навчання, що дає змогу гнучко адаптувати освітній процес до актуальних умов, зберігаючи його якість та безперервність.

Освітня діяльність у такому форматі здійснюється відповідно до:

-Закону України «Про освіту»;

-оновленого Закону України «Про дошкільну освіту» (редакція 2024 року);

-Базового компоненту дошкільної освіти (2021);

-Санітарного регламенту для ЗДО;

-Методичних рекомендацій МОН щодо організації навчання в умовах надзвичайних ситуацій;

-Освітньої програми «Впевнений старт» з адаптацією до різних форматів реалізації.

У змішаному форматі передбачено:

- проведення очних занять з дотриманням усіх вимог безпеки (за можливості);
- використання інформаційно-комунікаційних технологій у дистанційній частині освітнього процесу (онлайн-заняття, інтерактивні матеріали, відеоуроки, аудіоказки, презентації, віртуальні ігри тощо);
- активну взаємодію педагогів із дітьми та батьками через онлайн-консультації, відеозустрічі, чати, платформи Viber, Google тощо;
- асинхронне навчання — виконання завдань дітьми вдома разом із батьками у зручний для родини час;
- індивідуальний підхід до кожної дитини, підтримка її особистої освітньої траєкторії, розвиток ключових компетентностей відповідно до вікових особливостей;
- регулярний зворотний зв'язок і моніторинг досягнень дітей (фото/відео-звіти, спостереження, опитування батьків);
- інформаційно-методичну підтримку родин щодо організації домашнього освітнього середовища, розвитку пізнавальної та творчої активності дітей.

Принципи реалізації змішаного формату:

- доступність освіти для кожної дитини;
- партнерська взаємодія з батьками;
- індивідуалізація підходів до навчання;
- гнучкість в організації процесу;
- гуманність та врахування психоемоційного стану дитини.

Таким чином, навіть в умовах обмеженого доступу до закладу, ЦРД «Хортицький» забезпечує неперервність дошкільної освіти, підтримку розвитку кожної дитини та тісний зв'язок із родинами відповідно до вимог сучасної освіти.

3.1.Кадрове забезпечення

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту», кадрова політика Центру розвитку дитини “Хортицький” Запорізької міської ради спрямована на забезпечення якісного складу педагогічних працівників, здатних ефективно реалізовувати освітній процес відповідно до сучасних вимог.

До педагогічної діяльності в закладі допускаються лише фахівці, які мають відповідну повну вищу або фахову передвищу педагогічну освіту, відповідають кваліфікаційним вимогам та мають належний рівень професійної підготовки.

На сьогодні заклад повністю укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом, що створює належні організаційні умови для реалізації освітньої програми. Підбір і розстановка кадрів здійснюються адміністрацією з урахуванням:

- рівня професійної підготовки та педагогічної майстерності;
- наявного досвіду роботи з дітьми дошкільного віку;
- ділових і комунікативних якостей;
- творчого потенціалу та готовності до інноваційної діяльності;
- психологічної сумісності педагогів у групах.

Комплектація вікових груп педагогічними працівниками затверджується наказом по закладу на початку навчального року, з дотриманням принципів наступності, безперервності та стабільності.

Адміністрація ЦРД “Хортицький” застосовує диференційований підхід до кадрового супроводу педагогів.

Злагоджена робота педагогічного колективу вирізняється стабільністю, професіоналізмом і позитивною динамікою результатів освітньої діяльності. Специфіка колективу полягає в гармонійному поєднанні досвіду висококваліфікованих педагогів і креативності молодих спеціалістів, що працюють у єдиній команді з обслуговуючим персоналом на засадах взаємоповаги, відповідальності та партнерства.

Виходячи з кадрового складу, можна впевнено стверджувати, що в ЦРД “Хортицький” створено міцне підґрунтя для реалізації зразкової дошкільної освіти, адже лише творчий педагог здатен виховати вільну, мислячу й натхненну дитину.

3.2.Середовище ЦРД “Хортицький” ЗМР

Сприятливе освітнє середовище є ключовим чинником гармонійного розвитку дитини, її самореалізації, формування соціальних навичок, ціннісних орієнтацій та життєвих компетентностей. Саме середовище впливає на формування інтересів, позитивного емоційного досвіду та бажання пізнавати світ.

У Центрі розвитку дитини «Хортицький» Запорізької міської ради значна увага приділяється формуванню цілісного, безпечного, доступного й стимулювального освітнього простору, що відповідає вимогам Базового компонента дошкільної освіти та сучасним педагогічним підходам.

Соціокультурне середовище

Усвідомлюючи важливість соціокультурного оточення для розвитку дитини, педагогічний колектив закладу активно співпрацює з родинами вихованців. Робота з батьками ґрунтується на принципах партнерства, поваги до культурної, національної, мовної та сімейної ідентичності. Проводиться вивчення особливостей сімейного виховання, культурних уподобань, національних традицій, що враховуються в освітньому процесі. Батьки залучаються до спільного дозвілля, освітніх ініціатив, проєктів, консультацій, тренінгів, свят і заходів, що сприяє створенню єдиного виховного простору «дитина – родина – ЗДО».

Усі педагоги володіють державною мовою, дотримуються мовного законодавства, глибоко інтегрують в освітній процес знання про культурну спадщину, традиції рідного краю, виховують у дітей любов до Батьківщини, повагу до української мови, народної творчості, звичаїв.

Предметно-просторове середовище

Предметно-розвивальне середовище організовано відповідно до педагогічних, вікових, психологічних, санітарно-гігієнічних та естетичних вимог, що забезпечують його багатofункціональність, динамічність і адаптивність.

Простір організовано таким чином, аби кожна дитина почувалася впевнено, комфортно та вільно. У групових кімнатах простір структуровано на осередки активності (осередки гри, творчості, конструктивної діяльності, експериментування, мовлення, театралізації, сенсорного розвитку тощо), наповнення яких щороку оновлюється відповідно до вікових особливостей дітей конкретної групи.

Матеріали, ігрові засоби, книги, дидактичне обладнання добираються з урахуванням: рівня розвитку дітей; пізнавальних інтересів; психофізичних можливостей; необхідності стимулювання творчості, уяви, дрібної моторики, емоційної сфери.

Усі функціональні зони є відкритими та доступними для дітей, що сприяє самостійному вибору видів діяльності, розвитку відповідальності, ініціативності, вміння планувати власні дії.

Розширений розвивальний простір закладу

До розвивального середовища Закладу входять не лише групові кімнати, а й-музичний зал; спортивна зала; кімната патріотичного та екологічного виховання; методичний кабінет; психологічна студія; сенсорні зони; прогулянкові майданчики з різноманітним ігровим обладнанням.

Усі просторові компоненти створено з дотриманням принципів доступності, безпечності, функціональності, естетики та модерності.

Принципи організації освітнього середовища:

Безпечність – забезпечення фізичного та психологічного захисту дитини.

Врахування вікових особливостей – відповідність змісту, засобів і форм організації діяльності рівню розвитку.

Раціональність – функціональне розташування обладнання, логіка зонування.

Гнучкість і динамічність – можливість змінювати середовище відповідно до потреб дітей.

Комфортність і естетика – затишність, теплі кольори, натуральні матеріали.

Активність і самостійність – сприяння ініціативі, вибору, творчому самовираженню.

Позитивне емоційне забарвлення – сприятлива атмосфера для щоденного проживання дитиною яскравого, повного вражень життя.

Розвивальне середовище як основа особистісного зростання

ЦРД «Хортицький» реалізує особистісно орієнтовану модель взаємодії, в якій педагог не нав'язує, а співтворить разом із дитиною, поважаючи її права, потреби та внутрішній світ. Девізом педагогічної взаємодії є: “Не поруч, не над, а разом”.

Саме у такому середовищі дитина має змогу: відчувати себе прийнятою і цінною; вільно досліджувати світ через гру, експеримент, спілкування; навчатися взаємодіяти, домовлятися, творити.

Розвивальне середовище як простір розвитку особистості

Розвивальне середовище в закладі – це система взаємопов'язаних умов (психолого-педагогічних, матеріально-технічних, інформаційних), які створюють простір для: інтелектуального, емоційного, морального, фізичного зростання дитини; реалізації її «внутрішнього Я» – потреб у самоствердженні, творчості, пізнанні; формування базових життєвих компетентностей і готовності до навчання у Новій українській школі.

Умовно середовище можна уявити у вигляді кола, в центрі якого – дитина, а навколо – природне, соціальне, предметно-ігрове оточення, що організовано з урахуванням її вікових можливостей та особистісних потреб.

ЦРД «Хортицький» – це простір для дитинства, збереження дитячої унікальності, індивідуального розвитку, формування громадянської позиції, культури і національної ідентичності. Заклад не лише навчає і виховує, а й захищає дитину, допомагаючи їй вирости щасливою, вільною, впевненою в собі особистістю.

3.3. Інклюзивне середовище

Одним із пріоритетних напрямів освітньої діяльності ЦРД «Хортицький» ЗМР є створення інклюзивного середовища, спрямованого на забезпечення рівного доступу до якісної дошкільної освіти для всіх дітей, у тому числі з особливими освітніми потребами (ООП).

З метою реалізації принципів інклюзивної освіти в закладі організовано групи з інклюзивним навчанням, забезпечено облаштування елементів універсального дизайну та доступності відповідно до індивідуальних потреб здобувачів освіти. У закладі створено ресурсну кімнату, призначену для проведення корекційно-розвиткових занять, консультацій, індивідуальної психолого-педагогічної підтримки дітей з ООП.

Розвивальне освітнє середовище для дітей з особливими освітніми потребами є цілісною системою умов, які включають психолого-педагогічні, матеріально-технічні, ергономічні, санітарно-гігієнічні та естетичні складники. Воно забезпечує організацію повноцінного освітнього процесу, сприяє розвитку кожної дитини, розкриттю її потенціалу, формуванню життєвих компетентностей та успішній соціалізації.

Середовище ЦРД «Хортицький» ЗМР інтегрує такі компоненти: природне середовище (озеленена територія, екологічні куточки); соціокультурне оточення (традиції, сім'я, громада); сенсорно-пізнавальний простір; предметно-ігрове середовище; мовленнєвий простір; простір для особистісного самовираження дитини.

Організація простору здійснюється з урахуванням Типового переліку обов'язкового обладнання, навчально-наочних посібників та іграшок у ЗДО (наказ МОН України від 11.09.2002 № 509) та методичних рекомендацій щодо підбору і використання іграшок (лист МОН від 18.07.2008 № 1/9-470), а також оновлених вимог до інклюзивного навчання.

Під час облаштування розвивального простору педагоги дотримуються таких принципів:

- безпеку (екологічні матеріали, травмобезпечність, відповідність віковим особливостям);

- доступність і раціональність (ергономічність, логічність структури, урахування архітектурних особливостей);

- динамічність (можливість трансформації середовища відповідно до змісту діяльності);

- комфортність (позитивне емоційне навантаження, естетика простору, психологічна підтримка);

- активність і самостійність (можливість самостійного вибору діяльності, вільного переміщення, ініціативності дитини);

- особистісна орієнтованість (забезпечення потреб кожної дитини, індивідуальний підхід).

У групових приміщеннях створено постійні й змінні осередки діяльності відповідно до вікових та індивідуальних потреб дітей. Вони оснащені відповідними дидактичними матеріалами, іграшками, наочністю, конструкторськими наборами, зонами для відпочинку, рухової активності та творчості.

Інклюзивне середовище ЦРД «Хортицький» передбачає активну співпрацю з фахівцями команди психолого-педагогічного супроводу (асистентом вихователя, практичним психологом, вчителем-логопедом,

дефектологом) та батьками. Такий формат взаємодії забезпечує підтримку дітей у їхньому освітньому маршруті, дозволяє адаптувати освітній процес відповідно до потреб кожного здобувача освіти.

Таким чином, інклюзивне середовище закладу створене як простір прийняття, розвитку, співпраці та підтримки, де кожна дитина має змогу розвиватися у власному темпі, виявляти ініціативу, відчувати повагу до себе та свою цінність у колективі.

Розділ 4. Портрет випускника

4.1. Показники компетентності

Формування компетентної, соціально адаптованої, творчої, емоційно зрівноваженої та патріотично налаштованої особистості є ключовою метою діяльності Центру розвитку дитини «Хортицький» Запорізької міської ради. Випускник закладу дошкільної освіти — це дитина, яка на кінець старшого дошкільного віку досягає визначених показників компетентності, відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти України (редакція 2021 р.).

Показники сформованості ключових компетентностей випускника:

1. Фізичний розвиток та здоров'я

Володіє елементарними навичками здорового способу життя.

Має сформовану потребу у фізичній активності.

Дотримується правил особистої гігієни та безпеки життєдіяльності.

Має достатній рівень фізичної витривалості та координації рухів.

2. Емоційно-ціннісна сфера

Усвідомлює свої емоції та вміє їх регулювати.

Проявляє повагу до інших, співпереживає, підтримує товаришів.

Має сформоване позитивне ставлення до себе, інших людей, природи, культури, держави.

3. Соціальна компетентність

Дотримується норм і правил співжиття в колективі.

Вміє співпрацювати в парі та в групі, приймає іншу думку.

Володіє навичками культурної поведінки в побуті та громадських місцях.

Виявляє ініціативу, самостійність і відповідальність за власні вчинки.

4. Комунікативна компетентність

Вільно володіє державною мовою на рівні, доступному віковим можливостям.

Уміє слухати й висловлювати думку, брати участь у діалозі.

Використовує мову як засіб пізнання, вираження почуттів, бажань і потреб.

5. Пізнавальна активність

Виявляє допитливість, інтерес до пізнання навколишнього світу.

Здатен самостійно ставити запитання, шукати інформацію.

Має сформовані елементи логічного, причинно-наслідкового мислення.

6. Творча компетентність

Проявляє фантазію, креативність, ініціативність у різних видах діяльності.

Здатен до самовираження в образотворчій, музичній, театральній творчості.

Вміє створювати прості конструкції, вироби, композиції з різних матеріалів.

7. Навчальна компетентність

Володіє елементарними навчальними навичками (уважність, зосередженість, слухання інструкцій).

Здатен доводити почате до кінця.

Має сформовану внутрішню мотивацію до навчання, здатен працювати за зразком і самостійно.

8. Громадянська та патріотична компетентність

Усвідомлює належність до своєї родини, громади, держави.

Має уявлення про державні символи, традиції, свята.

Проявляє любов до Батьківщини, рідної мови, історії та культури свого народу.

Випускник ЦРД «Хортицький» ЗМР — це дитина, яка:

Упевнена в собі, активна, допитлива.

Має позитивне емоційне ставлення до світу, відкритість до взаємодії.

Володіє базовими знаннями, уміннями та навичками, необхідними для успішного навчання у школі.

Має сформовані основи життєвої компетентності, здатність діяти самостійно і відповідально.

Є носієм духовних і моральних цінностей, готова до життя у демократичному суспільстві.

4.2. Наступність ЗДО та ЗЗСО

Наступність між закладом дошкільної освіти (ЗДО) та закладом загальної середньої освіти (ЗЗСО) є важливою умовою забезпечення цілісності освітнього процесу, безперервності, поетапності та поступовості розвитку дитини.

ЦРД «Хортицький» ЗМР дотримується системного підходу до організації наступності, що передбачає узгодженість цілей, змісту, форм і методів освітньої діяльності на етапах дошкільної та початкової освіти, відповідно до Базового компонента дошкільної освіти та Державного стандарту початкової освіти.

Мета наступності:

- Забезпечення гармонійного переходу дитини з дошкільного закладу до Нової української школи.

- Підготовка дитини до нових соціальних ролей, умов навчання та збереження її психоемоційного комфорту.

- Формування у дитини базових компетентностей, необхідних для успішної адаптації у шкільному середовищі.

Завдання системи наступності:

- Забезпечити психологічну готовність дитини до шкільного навчання.

- Сформувати необхідні життєві, соціальні та навчальні навички.

- Сприяти збереженню мотивації до пізнання і навчання.

- Забезпечити безстресовий перехід до нових форм організації життя та діяльності.

- Сприяти партнерській взаємодії педагогів ЗДО та ЗЗСО, родин вихованців, фахівців супроводу.

Форми реалізації наступності:

- Проведення спільних методичних зустрічей педагогів ЗДО та вчителів початкових класів.

- Організація екскурсій дітей до шкіл, знайомство з освітнім середовищем майбутнього навчання.

- Проведення психологічного моніторингу готовності до навчання в школі.

- Розроблення індивідуальних маршрутів розвитку дітей старшого дошкільного віку.

- Консультаційна підтримка батьків щодо особливостей адаптації дитини до шкільного життя.

- Залучення вчителів до участі у заходах ЗДО, спільні проєкти, свята.

Показники готовності дитини до навчання в школі:

- Фізіологічна готовність: достатній рівень фізичного розвитку, витривалості, сформовані навички самообслуговування.

- Інтелектуальна готовність: розвинуте мислення, увага, пам'ять, мовлення, логіка.

- Емоційно-вольова готовність: здатність до саморегуляції, витримки, доведення справи до кінця.

- Мотиваційна готовність: інтерес до навчання, бажання стати учнем.

- Соціальна готовність: уміння взаємодіяти, дотримуватися правил, співпрацювати.

Партнерська взаємодія з батьками:

- Інформування батьків про рівень готовності дитини.

- Проведення тренінгів, консультацій, майстер-класів.

- Створення сприятливого емоційного клімату в родині перед школою.

Підсумок:

Наступність між ЗДО та ЗЗСО в умовах ЦРД «Хортицький» ЗМР – це поетапне формування особистості дошкільника як майбутнього учня, який упевнено входить у новий освітній етап, володіє базовими життєвими і навчальними компетентностями, зберігає позитивне ставлення до навчання, готовий до взаємодії та самореалізації в умовах Нової української школи.

Розділ 5.

Планування освітньої діяльності ЦРД «Хортицький» ЗМР у 2025 - 2026 н.р

5.1.Освітні завдання

Освітні завдання ЦРД «Хортицький» Запорізької міської ради на 2025–2026 навчальний рік спрямовані на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, формування ключових компетентностей, а також створення умов для фізичного, психічного, соціального та творчого розвитку кожного вихованця.

Основними освітніми завданнями є:

Створення сприятливого освітнього середовища, що забезпечує безпеку, комфорт, доступність і психологічний комфорт для кожної дитини з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб.

Забезпечення формування соціальних компетентностей, спрямованих на розвиток навичок співпраці, комунікації, саморегуляції, позитивного ставлення до навколишніх людей і світу.

Розвиток пізнавальної активності через організацію різноманітних форм навчальної діяльності, що сприяють розвитку мислення, уваги, пам'яті, мовлення, креативності та інтелектуальних здібностей.

Виховання національної свідомості та патріотизму, формування поваги до культури, традицій і мови українського народу.

Забезпечення фізичного розвитку та зміцнення здоров'я дітей шляхом систематичного проведення фізкультурно-оздоровчих заходів, формування культури здорового способу життя.

Підтримка розвитку творчих здібностей та емоційної сфери дитини, стимулювання самовираження, естетичного сприйняття світу, формування позитивного емоційного клімату.

Інтеграція інклюзивних підходів для створення адаптивного освітнього середовища, що забезпечує рівні можливості для дітей з особливими освітніми потребами.

Співпраця з родинами вихованців для забезпечення єдності виховного впливу та підтримки гармонійного розвитку дитини.

Реалізація цих завдань здійснюється через продуману організацію освітнього процесу, систематичний моніторинг результатів, впровадження сучасних педагогічних технологій та методик, а також постійне підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

5.2. Форма організації освітнього процесу

Згідно Інструктивно-методичних рекомендацій «Про організаційну самостійну діяльність дітей у дошкільному закладі» (Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України від 26.07.2010 №1,4/18-3082).

Вид: організована навчально-пізнавальна діяльність освітнього процесу. Корекційно - розвиткові заняття.(з дітьми ООП)

Основні форми:

- заняття різних видів
- організована ігрова діяльність в повсякденному житті
- пошуково-дослідницька діяльність
- екскурсії, спостереження.

Кількість і тривалість занять гранично допустимого навантаження:

- діти 2-3-го року життя (група № 1) – 12 занять на тиждень по 10-15 хвилин;
- діти 3-4-го року життя (група № 2, 3) – 12 занять на тиждень по 15-20 хвилин;
- діти 4-5-го року життя (група № 4, 5) – 12 занять на тиждень по 15-20 хвилин;
- діти 5-6-го року життя (групи № 6, 7, 9) – 12 занять на тиждень по 20-25 хвилин;

За формами організації проводяться типи занять:

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми)
- групові (10-12 дітей)
- індивідуально-групові (4-6 дітей)
- індивідуальні (1-3 дитини)
- корекційно-розвиткові (для дітей ООП)

В усіх вікових групах організуються такі види занять:

- заняття на засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття;
- комплексні.

Змістовні напрямки освітнього процесу

- Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку.
- Формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку.
- Створення безпечних умов для всебічного розвитку дошкільника.
- Гра, як природний ресурс дитини для подолання кризових ситуацій.

Види діяльності плануються за освітніми напрямами. Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх напрямів у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Зміст освітнього процесу в закладі у 2023-2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів

Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція.

Освітній напрямок	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	Передбачає: задоволення природної потреби у руховій активності, що забезпечує оптимальний рівень фізичної працездатності ; засвоєння та використання елементарних знань у галузі фізичної культури, сформованість умінь і навичок для вирішення рухових завдань у різних життєвих ситуаціях. Потреба в опануванні способами збереження та зміцнення власного здоров'я; сукупність елементарних знань про людину та її здоров'я, здоровий спосіб життя; стійка мотивація еколого-валеологічної спрямованості щодо пізнання себе та довкілля, яка спонукає до використання навичок здоров'язберезувальної поведінки. Сформованість самосвідомості: ідентифікації себе зі своїм «Я», позитивної самооцінки, домагання визнання іншими її чеснот, вміння співвідносити «хочу» (мотиви, наміри), «можу» (знання, вміння навички), «буду» (регуляція поведінки та діяльності), здатність уявляти себе в минулому, теперішньому, майбутньому часі; орієнтування у своїх основних правах і обов'язках.
Дитина в соціумі	Передбачає: Ціннісне ставлення дитини до себе, своїх прав і прав інших, до міжособистісної взаємодії з членами сім'ї, родини, іншими людьми, однолітками в соціально-громадянському просторі, до культурних надбань українського народу, представників різних національностей і культур. Здатність та прояв особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини, готовність до посильної участі у демократичних процесах, що відбуваються у дитячих осередках, громаді, суспільстві.

Дитина в природному довкіллі	Виявляє інтерес до пізнання природи рідного краю, близького оточення, своєї держави України, цікавиться об'єктами і явищами планети Земля і видимих об'єктів Космосу. Володіє елементарними уявленнями про дослідження Космосу людиною; знає, що на планеті Земля є живі і неживі об'єкти природи; усвідомлює зв'язки між рослинами і тваринами, їхні функції в природі; встановлює залежність об'єктів природи від екологічних факторів; знає ознаки пір року і явищ природи. Має початкові уявлення про дії та поведінку, орієнтовані сталий розвиток, в екологічній, економічній та соціальній сферах повсякденного життя; знає про необхідність зменшення марних витрат сировини й кількості відходів. Знає і називає різні формули звернення, вітання, подяки і вміє обирати одну з них у залежності від ситуації спілкування.
Мовлення дитини	Передбачає: здатність дитини продукувати свої звернення, думки, враження тощо в будь-яких формах мовленнєвого висловлювання за допомогою вербальних і невербальних засобів. Мовленнєва компетентність об'єднує фонетичний, лексичний, граматичний, діалогічний, монологічний складники та засвідчує їх взаємозалежність і взаємозумовленість. Виявляє любов до рідної мови, повагу до державної мови. Ефективно спілкується рідною мовою, свідомо намагається говорити виразно і правильно, чітко промовляючи звуки і слова відповідно до орфоепічних норм української мови. Виявляє навички звукового аналізу простих слів. Вживає всі частини мови, граматичні категорії, різні за складністю типи речень. Складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі, переказує художні тексти, складає за планом вихователя і самостійно казки і різні види творчих розповідей; самостійно розповідає знайомі казки, переказує зміст художніх творів, користується пояснювальним мовленням.
Дитина в світі мистецтва	Передбачає: Емоційно відгукується на прояви краси в довкіллі, побуті та творах мистецтва, виявляє ціннісне ставлення до творчості художників, музикантів, співаків, танцівників, письменників. Виявляє інтерес до мистецької діяльності. Позитивно відгукується на пропозиції включення в різні види мистецько-творчої діяльності. Отримує задоволення від мистецької діяльності. Має елементарні уявлення про види мистецтва. Розуміє мистецтво як результат творчої діяльності митців, виконавців. Виявляє інтерес до творів різних видів мистецтва, впізнає знайомі твори, проявляє до них особливе ставлення, висловлює враження від мистецтва, інтерпретує твори.

Гра дитини	Передбачає: виявляє стійкий інтерес та захоплення ігровою діяльністю, зацікавленість до реальних та уявлених ігрових подій, ігрового перевтілення та створення ігрових задумів, ситуацій, сюжетів та ігрових ролей. Мотивована на цінності групової солідарності у грі (людяність, відповідальність, справедливість, самовладання, дружність, позитивне спілкування, терпимість). Відповідально ставиться до вибору та виконання ігрової ролі; відтворює свої життєві враження у рольовій грі, використовуючи виразні засоби; виявляє повагу до думки іншого, емоційно реагує на зміни у правилах гри, демонструє інтерес до ігор інших дітей. Ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором. Самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо). Разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували.
Дитина сенсорно-пізнавальному просторі	Передбачає: Здатність дитини за допомогою дорослого та самостійно організувати спільну з однолітками діяльність; налагоджувати взаємини; творчо реалізувати задуми, які формуються у просторі предметно-практичної, предметно-ігрової (рухливі, дидактичні ігри, ігри з правилами), конструкторсько-будівельної, художньо-продуктивної, господарсько-побутової, дослідницької, пізнавальної, сенсорно-пізнавальної діяльності. Наявність базису логіко-математичних, дослідницьких знань, які ґрунтуються на набутих дитиною вміннях і навичках.

Реалізуючи зміст освітнього процесу, вихователі забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах:

Програма	Автор	Ким ,коли затверджена
Базовий компонент дошкільної освіти		(Наказ МОН від 12-01.2021 №33)
Освітня програма для дітей молодшого дошкільного віку “Впевнений старт”	Піроженко Т.О	ЛИСТ ІМЗО від 18.05.2020 №22.1 \ 12-Г-275 ЛИСТ МОН від 23.07.2020 №1\11-4934
Освітня програма для дітей середнього дошкільного віку “Впевнений старт”	Піроженко Т.О	ЛИСТ ІМЗО від 27.05.2019 № 22.1 \ 12-Г-292 ЛИСТ МОН від 12.07.2019 № 1/11-6327
Освітня програма для дітей старшого дошкільного віку “Впевнений старт”	Андрієтті О. О., Голубович О. П.	Протокол № 2 від 26.04.2022 Зареєстровано .у Каталозі за № 1.0008-2022
Освітня програма для дітей від двох до семи років «Я у Світі» .	Аксьонова О.П	Рекомендовано МОН України Лист МОН від 12.07.2019 р № 1/11- 6326
Парціальні програми		
“Творці майбутнього” парціальна програма розвитку дитини від 2 до 6 років через гру	Рома О.Ю, Звоник І.Ю	Програму схвалено рішенням експертної комісії з дошкільної педагогіки від 04 січня 2023 року (протокол №1), за №1.0001-2023.
Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості»	(Борщ Р.М., Самойлик Д.В.)	Схвалено для використання в дошкільних навчальних закладах комісією з дошкільної педагогіки і психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (лист ПТЗО від 25. 05. 2012 р. № Г-106)
Методичний посібник «Барвіста радість»	(Шульга Л.М.)	

5.3. Дистанційна форма навчання.

Під час дистанційної взаємодії з дітьми може використовуватися синхронне й асинхронне навчання.

Для якісної дистанційної взаємодії необхідно створити відповідні умови, а саме:

- навчити педагогічних працівників організовувати дистанційну роботу та надати їм методичну підтримку;
- забезпечити педагогів необхідним обладнанням та доступом до інтернету;
- організувати психолого-педагогічну підтримку та супровід усіх учасників освітнього процесу;
- систематично організовувати освітню взаємодію з дітьми раннього та дошкільного віку під час онлайн-занять.

Дистанційне навчання, здійснюється відповідно до освітніх програм та забезпечує виконання суб'єктами дистанційного навчання державних стандартів освіти.

В електронному освітньому середовищі використовуються інформаційно-телекомунікаційні системи (електронних освітніх платформ), комунікаційні онлайн сервіси та інструменти. Педагогічні працівники самостійно обирають форми, методи і засоби дистанційного навчання.

У залежності від основних завдань освітніх програм, за якими працюють групи та відповідно до змістовних напрямів Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція у всіх вікових групах організовуються : заняття, корекційно-розвивальні заняття, індивідуальна робота, робота разом з батьками, пошуково - дослідницька, проектна діяльність, розвивальні ігри, консультації та інші форми.

Організація освітнього процесу забезпечує регулярну та змістовну взаємодію всіх учасників освітнього процесу, з використанням форм індивідуальної та колективної освітньо-пізнавальної діяльності дітей, а також здійснення ними самоконтролю під час освітнього процесу та контролю з боку батьків.

Заняття з дітьми раннього віку до 7 хвилин, молодшого та середнього дошкільного віку проводяться не більше 10 хвилин, старшого дошкільного віку — 15 хвилин.

Отримання матеріалів, спілкування під час занять, ігор, бесід, консультацій, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих форм роботи. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу дошкільної освіти, організовується в синхронному режимі (решта часу організовується в асинхронному режимі).

Для дітей, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин забезпечується використання інших засобів комунікації, доступних для дітей (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист

персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності, вправ для очей, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань).

Розклад занять на час дистанційного навчання комбінує різні режими взаємодій: синхронний, асинхронний, з використанням як доступного дидактичного матеріалу так і онлайн-ресурсів та сервісів.

Зворотній зв'язок :автоматизований, індивідуальний.

Організація освітнього процесу в ЗДО «Хортицький» на 2025–2026 навчальний рік передбачає впровадження змішаної форми навчання, що поєднує очну та дистанційну взаємодію з дітьми.

Для ефективною реалізації змішаної форми навчання створюються такі умови:

підвищення компетентності педагогічних працівників у організації дистанційної та очної роботи з дітьми, надання їм методичної підтримки;

забезпечення педагогів сучасним обладнанням і стабільним доступом до Інтернету;

організація психолого-педагогічного супроводу дітей та їхніх батьків;

систематичне проведення освітньої взаємодії як під час очних занять, так і в онлайн-форматі.

Змішане навчання в ЗДО здійснюється відповідно до чинних освітніх програм та забезпечує виконання вимог Базового компонента дошкільної освіти. У процесі використовуються традиційні форми роботи (заняття, ігри, проєкти, індивідуальна робота) та інформаційно-комунікаційні технології: електронні платформи, онлайн-сервіси, дидактичні матеріали.

Педагоги самостійно обирають форми, методи та засоби навчання, комбінуючи синхронні (онлайн-заняття, відеоконференції) та асинхронні (навчальні відео, завдання для самостійної роботи) види діяльності.

Не менше 30% навчального часу проводиться у синхронному режимі, решта часу відводиться на асинхронну діяльність.

Для дітей, які з поважних причин не можуть брати участь у синхронних заняттях, забезпечується доступ до навчальних матеріалів через альтернативні засоби комунікації (телефон, електронна пошта тощо).

Тривалість очних і дистанційних занять відповідає віковим особливостям дітей: заняття для дітей раннього віку — до 7 хвилин, молодшого та середнього дошкільного віку — до 10 хвилин, старшого дошкільного віку — до 15 хвилин.

Розклад занять поєднує різні режими роботи з урахуванням санітарно-гігієнічних норм, забезпечує рухову активність та збереження здоров'я дітей.

Зворотний зв'язок здійснюється через автоматизовані системи, індивідуальні консультації педагогів із батьками та дітьми, що сприяє якісній взаємодії в освітньому процесі.

5.4. Освітню роботу з дітьми з ООП

Організація освітньої роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (ООП) у ЦРД «Хортицький» ЗМР здійснюється відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 № 530, а також з урахуванням актуальних нормативно-правових змін, внесених у зв'язку з воєнним станом.

З метою забезпечення реалізації прав дітей з ООП на здобуття якісної освіти у 2025–2026 навчальному році дотримуються рекомендації Міністерства освіти і науки України, зокрема листа МОН від 15.06.2022 № 1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами», а також Методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в літній період (лист МОН від 22.06.2022 № 1/6894-22).

У ЦРД «Хортицький» створено інклюзивне середовище, адаптоване до потреб дітей з ООП, з урахуванням принципів універсального дизайну та доступності.

- група №2 "Капітошка" 23 особи, з них 4 дитина з ООП,
- група №3 "Зірочки" 23 осіб, з них 3 дитина з ООП, у тому числі,
- група №4 "Перлинка" 22 осіб, з них 3 дитини з ООП, у тому числі,
- група №5 "Сонечко" 21 осіб, з них 3 дитини з ООП,
- група №7 "Яблунька" 23 особи, з них 4 дитина з ООП,

Наповнюваність інклюзивних груп визначається відповідно до висновків психолого-медико-педагогічної консультації (ПМПК) та інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ). Участь дітей з ООП у навчальному процесі можлива до 7 (8) років

Освітній процес для дітей з ООП організовується за індивідуальною програмою розвитку (ІПР), яка розробляється командою психолого-педагогічного супроводу (Командою супроводу), до складу якої обов'язково залучаються батьки дитини. Враховуючи особливості розвитку дитини, Команда супроводу планує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять, які проводяться педагогами ЦРД «Хортицький» та/або залученими фахівцями інклюзивно-ресурсного центру чи інших закладів освіти, які мають відповідні повноваження.

Інклюзивне навчання в закладі забезпечує рівний доступ до освіти дітей з ООП, застосовуючи диференційовані, гнучкі методики, що враховують індивідуальні потреби і можливості кожної дитини. Діти з ООП активно включаються у життя загальних груп, де їх поважають і підтримують, створюючи умови для їх повноцінної соціалізації та розвитку.

У закладі забезпечується формування толерантного та підтримуючого середовища, де всі учасники освітнього процесу — педагоги, батьки, діти — розуміють і приймають індивідуальні особливості розвитку кожної дитини. Педагогічний колектив активно впроваджує інноваційні, гнучкі підходи до навчання та виховання, які максимально сприяють розкриттю потенціалу кожної дитини, незалежно від її особливостей.

Таким чином, інклюзивна освіта в ЦРД «Хортицький» ЗМР забезпечує не лише доступність, а й якість освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами, сприяючи їхній всебічній гармонійній інтеграції в суспільство.

Варіативна складова БКДО реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності.

Вік дітей	Назва гуртка	Програма
3-6 років	«Талановиті пальчики» (художній-естетичного напрямку)	Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» (Борщ Р.М., Самойлик Д.В.); Методичний посібник «Барвіста радість» (Шульга Л.М.)

У

2025/2026 навчальному році буде організовано роботу таких гуртків: у групах молодшого дошкільного віку проводяться гуртки:

- з зображувальної діяльності - 2 заняття на тиждень.
- у групах середнього дошкільного віку проводяться гуртки:
- з зображувальної діяльності - 2 заняття на тиждень.
- у групах старшого дошкільного віку проводяться гуртки:
- з зображувальної діяльності - 2 заняття на тиждень.

Робота в гуртках за інтересами дітей ЦРД «Хортицький» ЗМР є самостійною додатковою організаційною формою освітнього процесу. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість. За бажанням батьків у закладі організовується додаткова платна послуга вивчення англійської мови та хореографії. Заняття в гуртках за інтересами переважно планується в другій половині дня. Тривалість гурткової роботи – 15-25 хв. залежно від віку дітей. День проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять кожної вікової групи.

5.5. Вид планування

Відповідно до рекомендаційного листа МОН України «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах» №1/9-455 від 03.07.2009 в закладі дошкільної освіти ЦРД «Хортицький» ЗМР планування освітнього процесу затвердженого рішенням засідання педагогічної ради та відповідає принципам актуальності, науковості, перспективності, доцільності, системності, послідовності.

Основний документ – річний план роботи закладу на навчальний рік. Всі заходи річного плану роботи підпорядковуються визначеними завданнями

Робота педагогічних працівників регламентується календарним планом, затверджено на засіданні педагогічної ради планування освітньої роботи з дітьми на кожну групу розклад освітньої діяльності на I та II половину дня, сітка занять, 2 комплекси, 2 ранкові гімнастики, 2 гімнастики пробудження, види трудової діяльності, заходи оздоровчої роботи та безпеки життєдіяльності. Планування освітньої роботи складається за режимними моментами та видами діяльності.

При плануванні роботи використовується блочно-тематичний принцип, що базується на інтегральному підході до організації життєдіяльності дітей, забезпечує змістову цілісність, системність, послідовність, ускладнення, повторення програмового матеріалу.

Протягом 2025-2026 н.р. в закладі діє перспективний план роботи з батьками, для батьків вихованців всіх вікових груп. План розглядається на педагогічній раді як додаток до річного плану та схвалюється до використання. Планом визначено форми роботи з батьками згідно з планом роботи ЗДО на 2025-2026 навчальний рік. Відповідно до загального плану роботи з батьками вихователі складають план роботи з батьками для кожної вікової групи на рік та затверджуються директором (завідувачем) ЗДО.

Щомісяця у перспективному плані роботи з дітьми вихователі зазначають форми роботи з батьками на вказаний місяць відповідно до складаного плану на рік у відповідній графі. Таким чином плануючи роботу з батьками вихователі здійснюють її систематично та у повному обсязі.

Ключовою передумовою налагодження ефективного та дієвого освітнього процесу є партнерська взаємодія між батьками та педагогічним колективом. Аби організувати ефективну взаємодію всіх учасників освітнього процесу можна використовувати різноманітні онлайн сервіси та ресурси, зокрема:

-сайт закладу освіти. Для якісного функціонування слід постійно оновлювати й поповнювати інформаційне наповнення сайту, розмістити на ньому завдання і рекомендації для батьків щодо роботи з дітьми, створити віртуальну бібліотеку з добіркою освітніх ресурсів;

-оптимальні канали комунікації для здійснення кожного конкретного завдання, проведення індивідуальних консультації з фахівцями (відеоконференція, форум, чат, блог, електронна пошта, анкетування, соціальні мережі тощо);

-месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) для оперативного спілкування з батьками; електронні платформи Zoom, Google Meet, Google Classroom, Microsoft Teams тощо.

Розділ 6.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в ЦРД «Хортицький» Запорізької міської ради функціонує відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про дошкільну освіту», інших нормативно-правових документів у сфері освіти та спрямована на забезпечення якості освітнього процесу, його удосконалення та розвиток.

Основною метою системи внутрішнього забезпечення якості освіти є формування цілісного освітнього середовища, сприятливого для розвитку особистості дитини, реалізації її потенціалу, формування ключових компетентностей, забезпечення психолого-педагогічного супроводу розвитку та виховання кожного вихованця.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- створення умов для надання якісної дошкільної освіти відповідно до Базового компонента дошкільної освіти;
- розроблення та впровадження внутрішніх стандартів якості освітнього процесу;
- моніторинг освітньої діяльності та досягнень здобувачів освіти;
- підвищення професійного рівня педагогічних працівників;
- забезпечення відкритості та прозорості діяльності закладу;
- розвиток партнерської взаємодії з родинами вихованців.

Компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- освітнє середовище – безпечне, інклюзивне, мотивувальне до розвитку;
- система оцінювання освітніх досягнень дітей – відповідно до вікових особливостей, без застосування формального оцінювання;
- кадрове забезпечення – професіоналізм, педагогічна майстерність, безперервне фахове зростання;
- управлінська діяльність – стратегічне планування, саморефлексія, самооцінювання результатів освітньої діяльності;
- освітній менеджмент – ефективне планування, організація, контроль та аналіз якості освітніх послуг.

Внутрішня система забезпечення якості функціонує через:

- річне та стратегічне планування роботи закладу;
- здійснення моніторингу якості освіти, освітніх досягнень дітей, результатів роботи педагогічного колективу;
- внутрішній аудит освітнього процесу;
- організацію методичної роботи, наставництва, професійних об'єднань педагогів;
- анкетування, опитування батьків, педагогів, інших учасників освітнього процесу;
- обговорення результатів освітнього процесу на педрадах, консультаціях, семінарах.

Підсумкова оцінка ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти відображається у щорічному аналітичному звіті та враховується під час формування пріоритетів освітньої діяльності на наступний навчальний рік.

Розділ 7

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Комплексні програми:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція)
2. Освітня програма для дітей молодшого дошкільного віку Піроженко Т.О "Впевнений старт"
3. Освітня програма для дітей середнього дошкільного віку Піроженко Т.О "Впевнений старт"
4. Освітня програма розвитку дітей старшого дошкільного віку (авт. кол. – Андрієтті О. О., Голубович О. П. та ін.) – чинна до кінця навчального року; "Впевнений старт",
5. Освітня програма розвитку дитини дошкільного віку (Аксьонова О.П.). – нова редакція 2019 року; "Я у Світі",

Парціальні програми:

1. "Радість творчості", програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку (авт. – Борщ Р. М., Самойлик Д. В.) – чинна до кінця навчального року;
2. "Творці майбутнього" парціальна програма розвитку дитини від 2 до 6 років через гру (Рома О.Ю, Звоник І.Ю)

Методичний посібник:

Методичний посібник "Барвіста радість", (Шульга

